

ԱՄՍԷ-ԱՄԻՍ

ՄԲԱՆՍԱ

ՓԱՐԻՋԻ ՀԱՅ ԲԺՇԿԱԿԱՆ ՄԻՈՒ-
ԹԻՒՆԸ յիշատակի հանդէս մը կազմա-
կերպեց զեկամեքեր 15-ին, Տօքթ.
Նահապետ Ռուսինեանի մահուան յիս-
նամեակին առթիւ, նախադահութեամբ
Պ. Գ. Նորատուեկեանի:

Տօքթ. Վ. Թորդոմեան մանրամաս-
նօրէն ներկայացուց Տօքթ. Ռուսինեանի
կեանքն ու զարծունէութիւնը, հետա-
քրթիբ դրուագներ յիշելով և պատկերա-
ցուց անոր ապրած ժամանակամիջոցը,
որ թրջահայ վերածնունդի ամենէն
բեղուն շրջանը եղաւ Գր. Օտեանով,
Հ. Պալեանով, Տօքթ. Ալէքիշէնով, և
1880-ի Ազգ. Սահմանադրութեան տա-
րուցը սերունդով:

Պ. Կ. Բասմաջեան քննադատեց
Ռուսինեանի հէյա Ուղղախօսութիւնը:
Տօքթ. Քալուեան, յանուն Բժշկ. Միու-
թեան պարզելէ վերջ հանդէսին նպա-
տակը, շնորհակալութիւն յայտնեց այդ
նպատակը ըմբռնողներուն: Պ. Գ. Նորա-
տուեկեան վերլուծեց Ն. Ռուսինեանի
կեանքը և դասեր հանեց անկէ:

Յարգանքի ուղերձներ զրկած էին
Փաղոսօյի Բժշկ. վարժարանի հայ
ուսանողները, Միհայ Զերադ, Ա. Սա-
րուխան և Ռ. Որբերեան: Յոռնեայս
կարդացուեցաւ Ստեփան փաշա Արսլանի
դամբանական ճառը խօսուած Ազգ.
Երեսփ. Ժողովին մէջ, Ռուսինեանի
մահուան առթիւ:

ԲԺՇԿԱԿԱՆ ԱԿԱԴԵՄԻԱՆ ինչպէս
նաև համալսարանը տանեցին Փրանսացի
Բժշկ. Լաէնէքի մահուան հարեւրամե-
կը (1826 — 1926): Լաէնէք դասած է
լանջողէտը (stethoscope) և անոր
միջոցով կուրծքը քննելու մեթոդը

(auscultation médiate), որու

շնորհիւ այսօր Բժշկները ի վիճակի են
կուրծքի ձայներու փոփոխութիւններուն
վրայ հիմնուելով, ախտորոշել սրտի,
թոքերու և այլ հիւանդութիւնները:
Հարեւրամեակին առթիւ Հայ Բժշկ.
Միութեան կողմէ ուղերձ մը ներկա-
յացուեցաւ Սօրպոնի հանդէսին: Ուղերձը
կը ներկայացնէ Արարաւը, ուրկէ հրեշ-
տակ մը դափնեպսակ մը կը զնէ
Լաէնէքի գլխին:

Լաէնէքի պատկերը հայ ճարտար
վրձինի մը արդիւնքն է:

ՄԱՀԱԿԱՆՏԻ փոքր համանաբակը որ
բուսական զոհեր ըրաւ վերջերս, դրեթէ
անհետացած է: Փոխարէն կրթի (Հե-
ֆլիւէնցա) բուսական լուրջ համանաբակ
մը ծայր տուած է: Գրեթէ ամէն տան
մէջ մէկ — երկու հիւանդ անպակաս են:

ԼԱԷՆԷՔԻ ՀԱՐԻԻՐԱՄԵՆԱԿԻՆ առթիւ
թոքախախտ դէմ պայքարող Ֆրանսական
Ազգային Ընկերակցութիւնը, Լաէնէքի
դէմքը ներկայացնող 10 սանդղիմնոց
դրոշմաթղթեր (timbre antitubercu-
leux) հրապարակ հանած է: Հասոյթը
պիտի յատկացուի թոքախտաւորներու
հաստատութեանց: Այս դրոշմաթղթի
զապափարը 1904-ին յղացած է տասը-
մարգցի թղթատարական պաշտօնեայ մը
այժմ ընդհ. տնօրէն Էնար Զօլպու:

Այդ թուականէն ի վեր, շնորհիւ
հակաթոքախտային դրոշմաթղթին, Տա-
նըմարքայի կառավարութիւնը մօտ
տասը միլիոն Ֆրանք հաւաքած է:
Հետզհետէ Եուէտը, Նորվեկիան, Զուի-
ցերիան, Ռուսիան, Ճարմը, Անգլիան,
Ամերիկան և վերջերս ալ Ֆրանսան մեծ
յաջողութեամբ և արդիւնքով Տանըմար-
քայի օրինակին հետեւեցան: Ամերիկայի

մէջ, այդ դրոշմաթղթի (Christmas Seal) վաճառութիւնն ստացուած Հասոյթով մինչև հիմա կարելի եղած է շինել 700 սանաթորիոս, 8000 բացօդեայ դըպրոցներ թողարտել ենթակայ մանուկներու Համար և պարտատել 12000 հիւանդապահուհի։ Արդիւնքը այն եղած է որ թողարտէ մեծնողներու թիւը 198-էն (100.000 հոգիի վրայ) 95-ի իջած է։

ՆԱԽԱՄՈՒՄՆԱԿԱՆ ԲԺՇԿԱԿԱՆ ՎԿԱՅԱԳԻՐԸ պարտադիր դարձնելու նպատակով, քանի մը երեսփոխաններ, որոնց մէջ աշխարհաւոչակ մանկարարժրոֆ. Բինաու, օրինադիր մը ներկայացուցին Ֆրանս. երեսփոխանական ժողովին։

ԲՈՒՍԱՀԱՅ ԿԱՆԱՆՑ ՄԻՈՒԹԻՆ մը կազմուած է Փարիզի մէջ, որու նպատակն է, նուազագոյն 10 Փր. անդամավճարի փոխարէն, օգնել իր անդամներուն հիւանդութեան, դժբախտ արկածներու և ծննդաբերութեան ատեն, նպատակներ փոխ տալով և աջակցելով անոնց ստանալու Համար մեր բժշկութիւն և դեղեր։ — Ահաւասիկ իրերօգնութեան ղովելի մեծնարկ մը, որ ամէն քաջալերանքի արժանի է և որի սկզբունքը պէտք է մուտ դործէ մեր դանազան աղքատախնամ և նպատաւալի ընկերութիւններու մէջ, վերածելով զանոնք իրերօգնութեան ընկերակցութիւններու (Société de Secours mutuels).

ՀԱՅԱՍՏԱՆ

ՀՐԻԱՆԴԱՆՈՑԱՅԻՆ ԳԱՂԱՔԱՄԱՍԻՆ մէջ աւարտած է բէնթիկէնեան Հաստատութեան մէկ յարկանի շէնքը,

որ եկող տարի պիտի կահւարուի և աշխատութեան սկսի։ Սկսած է նաև կեդրոնական խոհանոցի կառուցումը, որուն նախագիծը կազմուած է թեքնիքի և առողջապահութեան վերջին տուեալներու Համաձայն։ Կենդրոնական խոհանոցը անուշդ պիտի մատակարարէ քաղաքամասի բոլոր ժլինիքներուն և զգալի չափով պիտի նուազեցնէ հիւանդանոցներու անուշդի Համար եղած ծախքը։ Հիւանդանոցային քաղաքամասին մէջ կը կառուցուի նաև կանանց հիւանդութեանց յատուկ Հաստատութիւն մը։ Այդ քաղաքամասին մէջ պիտի ըլլան բժշկական Համալսարանի ժլինիքները։

ԲՈՐՈՏՈՒԹԻՒՆԸ զոր պէտք է չփոթել Հասարակ ջորին հեռ (gale) զգալապէս աւելցած է Հայաստանի մէջ։ Այս դեթէ անրուսիկ հիւանդութիւնը դրացի երկիրներէն անցած է Հայկական դաւառները։ Դարալազեալը ամենէն աւելի կը տառապի անկէ։ Ժողովրդեան նախապաշարունմները պատճառ դարձած են, որ ախար ծանր Համեմատութիւններ ստանայ։

ՁԱՆԱՁԱՆ

ՄԱՄԵԼԹԵՆԻ (Լիբանան), Հայ Թոքնախաւորներու Հիւանդանոցին մէջ 1925 - 1926 տարուայ ընթացքին խրամուած են 105 հիւանդներ, որոնց 11-ը առողջացած են, 50-ը մեռած, 20-ը հեռացած, 24-ը դեռ կը դարձանուին։ Հիւանդանոցի բացումէն ի վեր, 1 Յուլիս 1923, մինչև ներկայ տարուայ Յուլիս 1-ը երկարող երեք տարիներու ընթացքին ընդունուած են 227 հիւանդներ։